

Syddjurs
KOMMUNE

§12 Miljøgodkendelse

Gml Landevej 21, 8544 Mørke

Juni 2011

○○○○

Miljøgodkendelse af svinebrug

i henhold til Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (LBK nr. 1486 af 04/12/2009) med senere ændringer.

Virksomhedens navn:	Godkendelse af svineproduktion på virksomheden Gml Landevej 21, 8544 Mørke. I/S Hansen Kildegården
Adresse:	Gml Landevej 21, 8544 Mørke
CVR nr.:	79547557
CHR nr.:	27791
Matrikel nr.:	Bendstrup By, Hvilsager: 3a, 6l, 3ac, 2o Bøjen By, Hvilsager: 8c, 3d Hejlskov By, Hvilsager: 1h
Virksomhedens ejer:	Jørgen Hansen & Rasmus Hansen
Ansøger:	I/S Hansen
Konsulent:	Kjartan Einarson LandboMidtØst, Samsøvej 33, 8382 Hinnerup
Tilsynsmyndighed:	Syddjurs Kommune Natur og Miljø

28. 06. 2011

Journal nr.
09/128

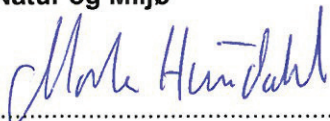
Kontaktperson
Trine W. Jensen

Lundbergsvej 2
8400 Ebeltoft

Telefon 87 53 54 10
Telefax 87 53 59 95

Natur.miljoe@syddjurs.dk
www.syddjurs.dk

Syddjurs Kommune
Natur og Miljø

Morten Hundahl
Afdelingschef

Trine W. Jensen
Biolog

Klagefrist udløber
den 27.07 2011

Søgsmålsfristen udløber
den 28.12 2011

1	Resumé.....	4
2	Godkendelse	5
3	Vilkår.....	7
3.1	Generelt	7
3.2	Årsproduktion	7
3.3	Anlæg	8
3.4	Udbringningsarealer	13
3.5	Bedst tilgængelige teknik	14
3.6	Landskabsinteresser	14
3.7	Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	14
3.8	Ophør af virksomheden.....	15
4	Vurdering.....	17
4.1	Generelt	17
4.2	Årsproduktion	18
4.3	Anlæg	19
4.4	Udbringningsarealer	32
4.5	Bedst tilgængelige teknik	45
4.6	Landskabsinteresser	53
4.7	Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	54
4.8	Ophør af virksomheden.....	54
4.9	Bemærkninger til afgørelsen	54
4.10	Udtalelse fra andre myndigheder.....	55
5	Klagevejledning	59
6	Lovgrundlag	61

Bilagsliste:

Bilag 1:	Sagens parter og høringsberettigede
Bilag 2:	Miljøteknisk beskrivelse
Bilag 3a og 3b:	Situationsplan og beskrivelse af driftsbygninger
Bilag 4:	Staldopbygning og BAT emissionsniveau
Bilag 5a og 5b:	Arealer og transportveje
Bilag 6a og 6b:	Udbringningsarealer
Bilag 7:	Naboeri forhold til staldanlæg og konsekvensradius
Bilag 8a og 8b:	§ 3 natur ved ejendommen og arealer
Bilag 9:	Beregningspunkter indenfor 1000 m af staldanlæg
Bilag 10	§ 7 natur og Natura 2000
Bilag 11:	Særlige landskabsinteresser og muligt naturområde, 2. prioritet
Bilag 12	SFL områder
Bilag 13:	Beskyttede sten- og jorddiger
Bilag 14:	§ 3 vandløb
Bilag 15:	Vandløbsmålsætninger
Bilag 16:	Kvælstofreduktionspotentialer
Bilag 17:	Natura 2000 oplande
Bilag 18:	Drikkevandsinteresser
Bilag 19a og 19b	Beregninger af type 2 korrektioner
Bilag 20:	Udpegningsgrundlag for H43, H14, H230 og F15

1 Resumé

I/S Hansen har søgt om miljøgodkendelse efter § 12 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (LBK nr. 1486 af 04/12/2009) med senere ændringer, herefter kaldet Husdyrgodkendelsesloven, som omfatter udvidelse af svineproduktionen på adressen Gml Landevej 21, 8544 Mørke. I/S Hansen er indgået mellem Jørgen Hansen, Gml Landevej 21, 8544 Mørke og Rasmus Hansen, Skansebakken 3, 8400 Ebeltoft.

Ansøger ønsker at udvide sit nuværende dyrehold fra en svinebesætning på 5.160 producerede slagtesvin i alt 132,52 DE til en svinebesætning på 8.548 slagtesvin (30-107 kg) svarende til i alt 240,9 DE.

Da størrelsen af det ansøgte husdyrhold overstiger 210 DE i slagtesvin, og da der er mere end 2.000 stipladser til slagtesvin over 30 kg er dyreholdet forpligtet af reglerne om tilladelse efter § 12 i Husdyrgodkendelsesloven.

Udvidelsen vil dels ske i eksisterende stalde og dels i ny tilbygning på 150 m² til eksisterende anlæg, hvor hovedparten af udvidelsen kan indeholdes i eksisterende bygninger. Derudover opføres der en ny gyllebeholder på 1.500 m³. Det nye staldanlæg bygges i forlængelse af en eksisterende stald og opføres ligesom de øvrige stalde i røde mursten med gråt eternittag. Alle gulve er drænede med spalter. Den nye gyllebeholder opføres i tilknytning til den eksisterende gyllebeholder.

Til ejendommen hører et udbringningsareal på 71,01 ha ejet/forpagtet areal, og derudover er der 128,59 ha aftalearealer. Nogle af aftalearealerne (EO 2 og EO 3) ligger i nitrutfølsomt indvindingsområde for drikkevand, og på den baggrund er der krav om en arealgodkendelse af arealerne. Arealerne tilhørende E. Olsen, Gml Landevej 11, 8544 Mørke er i 2010 godkendt jf. § 16 i Husdyrgodkendelsesloven. Aftalearealer tilhørende Peter Søby, Fløjstrupvej 23, 8900 Randers ligger i Randers Kommune, og aftalearealer tilhørende Jørgen Clausen, Hejlskovvej 36, 8544 Mørke ligger i Norddjurs Kommune. Der er indhentet udtalelse fra både Randers Kommune og Norddjurs Kommune jf. § 21, hvor det er vurderet, at arealerne kan anvendes uden yderligere godkendelse. De resterende aftalearealer tilhørende Jesper A. Sørensen, Randersvej 70, Termestrup, 8544 Mørke, Frode A. Sørensen, Pollen 7, Hvilsager, 8544 Mørke og Jens C. Hansen, Lemmervej 14, 8544 Mørke ligger uden for områder, der kræver en § 16 arealgodkendelse, og disse arealer kan indgå uden arealgodkendelse.

Ammoniakkraft, fosforkraft og kvælstofkraft er opfyldt i henhold til Husdyrgodkendelsesloven og i henhold til de øvrige krav fastsat i denne miljøgodkendelse, og beliggenheden overholder alle geneafstande med hensyn til lugt. For at overholde alle krav er fosforindholdet og råproteinindholdet i foderet til slagtesvinene nedsat. Der er fosforbalance på arealerne, der ligger i oplandet til Randers Fjord.

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca. 4,3 km øst for Lime, og er registreret som en ejendom med landbrugspligt.

Der er i godkendelsen sat vilkår, der skal sikre, at det tilladte ikke medfører en væsentlig øget virkning på miljøet.

2 Godkendelse

Afgørelse

På grundlag af det foreliggende materiale meddeler Syddjurs Kommune godkendelse til svineproduktion på virksomheden Gml Landevej 21, 8544 Mørke. Godkendelsen meddeles i henhold til § 12 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (LBK nr. 1486 af 04/12/2009) med senere ændringer.

Miljøgodkendelsen er samtidig en accept efter § 31 og § 32 i Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv., nr. 1695 af 19/12/2006, med senere ændringer (herefter kaldet Husdyrgødningsbekendtgørelsen) om ændring og udvidelse af anlægget og dyreholdet for eksisterende anlæg.

Omfang

Ved et "husdyrbrug" forstås ifølge husdyrloven "en ejendom, hvorpå der er et dyrehold af mere end 3 dyreenheder, dyreholdet med tilhørende stalde og lign., gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg samt øvrige faste konstruktioner og tilhørende arealer."

Ved begrebet "anlæg" forstås ifølge husdyrlovens § 3 "dyreholdet med tilhørende stalde og lignende, samt husdyrbrugets gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg."

Miljøgodkendelsen for Gml. Landevej 21 omfatter ejendommens anlæg og dyrehold, samt de udbringingsarealer for husdyrgødning, som hører under ejendommen.

Tidligere meddelte lokaliseringsgodkendelser, miljøgodkendelser eller VVM-afgørelser efter hhv. daværende gældende husdyrgødningsbekendtgørelse, miljøbeskyttelseslov og planlovens samlebekendtgørelse bortfalder ved meddelelse af denne godkendelse.

Miljøgodkendelsen omfatter ikke andre nødvendige tilladelser end de anførte, og er ikke en tilkendegivelse af, at andre love er overholdt, for eksempel byggeloven, dyreværnsloven eller landbrugsloven. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt til og godkendt af kommunen.

Udnyttelsesfrist

Udnyttelsesfristen for miljøgodkendelsen er 2 år. Vilklårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft.

Hvis hele eller dele af miljøgodkendelsen ikke er udnyttet ved udløbet af udnyttelsesfristen, bortfalder den ikke-udnyttede del af miljøgodkendelsen.

Ansøger skal underrette Syddjurs Kommune, når dyreholdets maksimale størrelse nås første gang. Hvis dette ikke nås indenfor udnyttelsesfristen, skal ansøger oplyse størrelsen af dyreholdet ved udløbet af udnyttelsesfristen.

Kontinuitetsbrud

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, medmindre andet fremgår af miljøgodkendelsen.

Det er ikke hensigten, at fravigelser der skyldes naturlige produktionsudsving, brand og sygdom i besætningen betragtes som kontinuitetsbrud.

Revurdering og retsbeskyttelse

Godkendelsen skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 294 af 31/03 2009, - herefter kaldet Godkendelsesbekendtgørelsen, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2019/2020.

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen, det vil sige indtil den 27.07.2019. Syddjurs Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. Husdyrlovens § 40 stk. 2 under følgende forudsætninger:

- hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- hvis der sker væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

3 Vilkår

3.1 Generelt

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på virksomheden Gml Landevej 21, 8544 Mørke. Til virksomheden er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 27791, og virksomheden er desuden knyttet til CVR nr. 79547557.

3.1.1 Drift og indretning

2. Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet skema nummer 10843 af 30.12.2008, senest opdateret til version 7 genereret den 30.11.2010, og med de vilkår der fremgår af godkendelsen.
3. Et eksemplar af nærværende afgørelse skal til enhver tid være tilgængeligt på virksomheden. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, der ikke behersker dansk, skal relevante vilkår oversættes til et sprog, de udenlandske medarbejdere forstår.
4. Der skal til stadighed være gode hygiejniske forhold og orden på virksomheden.
5. Ved nye etableringer eller ændringer af anlæggene, skal der indgives anmeldelse til Syddjurs Kommune. Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen er godkendelsespligtig.
6. Inden nyanlæg tages i brug, skal kommunen underrettes for at have mulighed for at syne anlægget.

3.2 Årsproduktion

7. Svinebruget tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 8.548 slagtesvin (30-107 kg, 2139 stipladser) svarende til i alt 240,9 DE efter Husdyrgødningsbekendtgørelsen (Bek. nr. 1695 af 19/12/2006), med senere ændringer. Inden for dette produktionsniveau tillades almindelige sæsonudsving samt tilpasninger pga. sanering og lignende. Det samme gør variation i dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller. Gennemsnittet må dog over en 3 årig periode ikke overstige 240,9 DE og antallet af stipladser, samt ikke overskride genekriteriet for lugt.
8. Virksomheden skal underrette Syddjurs Kommune således:
 - a. når besætningen er nået op på 240,9 DE
 - b. besætningens/produktionens størrelse den 28.06.2013

3.3 Anlæg

3.3.1 Staldinventar- og drift

9. Dyreholdet på ejendommen skal placeres i stalde og med vægtintervaller og stipladser som angivet i bilag 4.
10. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås.
11. Der skal til stadighed være en god staldhygiejne, herunder sikres at stier holdes tørre, samt at stalde og fodringsanlæg holdes rene.
12. Virksomheden skal, i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, redegøre for hvad der er indført af renere teknologi siden sidst, samt i hvilket omfang der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

Ventilation

13. Ventilationsanlæg skal udføres således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støjgener. Staldventilatorer skal renholdes og justeres efter behov.
14. Ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang om året.
15. Ventilationssystemets temperatur- og luftfugtighedsfølere skal kontrolleres minimum hver anden måned eller i forbindelse med vask af stalden for opretholdelse af korrekt staldtemperatur og luftfugtighed.

3.3.2 Ammoniakreducerende teknologi

Staldteknologi

16. Det nye staldafsnit (1.1.2) der tilbygges til eksisterende staldanlæg skal opføres med drænet gulv + spalter (33/67).

Foder kvælstof

17. Type 2 korrektion for slagtesvin for kvælstof må højst være 0,926 beregnet ud fra formel og beregningsgrundlag i bilag 19a og 19b.
18. Samtlige husdyr i den pågældende dyregruppe og i det pågældende staldsystem på hele ejendommen skal leve op til ovennævnte kvælstofkrav.

Foder fosfor

19. Type 2 korrektion for slagtesvin for fosfor må højst være 0,819 beregnet ud fra formel og beregningsgrundlag i bilag 19a og 19b.
20. Samtlige husdyr i den pågældende dyregruppe og i det pågældende staldsystem på hele ejendommen skal leve op til ovennævnte fosforkrav.

Foder generelt

21. Der skal i fodringen af dyrene benyttes minimum 2-faset fodring.
22. For at forbedre foderudnyttelsen af fosfor skal der tilsættes fytase til alt foder efter vejledende værdier og mængden af fosfor i foderet skal tilsvarende sænkes efter anvisning fra foderproducenten.

3.3.3 Lugt

23. Virksomheden og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
24. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af virksomheden.

3.3.4 Gødnings- og ensilageopbevaring

Gylle

25. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på ejendommen.
26. Beholdere til husdyrgødning skal mindst en gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.

Gyllehåndtering

27. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
28. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå med læssekran med tilbageløb eller på en fast plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.
29. Efter fyldning af gyllevogne og efter udbringning af gylle på mark skal det sikres, at diverse rør og slanger m.v. er tømt, så der ikke spildes gylle på veje.

3.3.5 Transport

Transport af husdyrgødning

30. Ved transport af flydende husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan

finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles, og vejen skal rengøres.

3.3.6 Spildevand og overfladevand

31. Spildevand fra rengøring af stalde, o.l. skal ledes til samletank eller gyllesystem.
32. Vask af maskiner og markredskaber på virksomheden skal foregå på en plads med fast bund og med afløb til opsamlingsbeholder.
33. Marksprøjte, skal fyldes og rengøres på en plads med fast bund og med afløb til opsamlingsbeholder. Skylning af marksprøjten kan dog foregå ved at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet.
34. Ved påfyldning af marksprøjte, skal det sikres, at der ikke kan ske tilbageløb.
35. Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.

3.3.7 Uheld og risici

36. Virksomheden skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.
37. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af eventuelt spild.
38. Tilsynsmyndigheden skal straks underrettes om driftsforstyrrelser eller uheld, der medfører forurening af omgivelserne eller indebærer en risiko for det. En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter, at den er sket. Det skal fremgå af redegørelsen, hvilke tiltag der vil blive iværksat for at hindre lignende driftsforstyrrelser eller uheld i fremtiden.
39. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal indsendes senest 1 måned efter, at anlægget er færdiggjort.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- a. Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheld" og begrænse udbredelsen.

- b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
 - c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - d. En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Herunder oplysninger om telefonnumre til kontaktpersoner.
40. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, der ikke behersker dansk, skal beredskabsplanen oversættes til et sprog, de udenlandske medarbejdere forstår.
41. Beredskabsplanens indhold skal være kendt af virksomhedens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.
42. Kopi af beredskabsplanen skal indsendes til Beredskabet i Syddjurs Kommune.
43. Syddjurs Kommune og Beredskabet skal orienteres, hvis der sker ændringer i beredskabsplanen ved den årlige revidering.

3.3.8 Hensyn til omgivelserne

44. Driften må ikke medføre væsentlige gener for omboende, herunder gener fra lugt, lys, støv, fluer, støj, transport eller lignende.
45. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere gener (jf. vilkår 44) for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af virksomheden.
46. Virksomhedens bidrag til det eksterne støjniveau målt i skel til nabobeboelse udenfor virksomhedens område i det åbne land må ikke overskride grænseværdierne, som er anført i nedenstående tabel.

	Tidsrum		Midlingstid
Hverdage	kl. 07.00 -18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	kl. 07.00 -14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	kl. 14.00 -18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	kl. 07.00 -18.00	45 dB(A)	8 timer

Aften	kl. 18.00 -22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	kl. 22.00 -07.00	40 dB(A)	½ time

Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder"

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

47. Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet.
48. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med cykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

3.3.9 Skadedyr

49. Der skal til stadighed tilstræbes vedligeholdelse, renholdelse og ryddelighed på virksomhedens indendørs og udendørs arealer, således at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr. Opbevaring af foder skal også ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr. Konstateres der rotter på ejendommen, skal dette straks anmeldes til Syddjurs Kommune.
50. Der skal overalt på virksomheden foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

3.3.10 Oplag af olie og affald

Olie

51. Olietanke, olietønder og andre beholdere til opsamling af spildolie skal stå overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
52. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
53. Tankning af olie skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

54. Kommunen skal underrettes, hvis der sker ændringer som for eksempel sløjfning eller etablering af nye tanke.

Affald

55. Affald, der ikke genanvendes, skal opbevares, bortskaffes og anmeldes i henhold til Bekendtgørelse om affald nr. 48 af 13/01/2010, og det til enhver tid gældende regulativ for Syddjurs Kommune.
56. Animalsk affald, herunder døde dyr, skal opbevares efter gældende regler i "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, nr. 439 af 11. maj 2007". Der må i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstå uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrefjende dyr.
57. Der må ikke foretages afbrænding af affald på virksomheden.
58. Virksomhedens kemiske affald, medicinaffald, veterinært affald mv. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Affaldet skal bortskaffes efter kommunens regulativer.

Sprøjtemidler og medicin

59. Kemikalier samt tom emballage herfra skal opbevares i et separat, aflåst rum eller skab, indrettet således, at eventuelt udslip kan konstateres og således, at der ikke kan opstå risiko for forurening. Der må ikke være afløb i det rum, hvor kemikalierne står.
60. Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.
61. Medicinrester samt emballage skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende og bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald, herunder reglerne om olie- og kemikalieaffald.

3.4 Udbringningsarealer

62. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer, der er angivet i ansøgningen med skema nummer 10843 af 30.12.2008 version 7 genereret den 30.11.2010 (71,01 ha ejet/forpagtet areal), jf. bilag 6a.

3.4.1 Arealanvendelse

63. Der skal foreligge dokumentation for, at svinegylle svarende til 142 DE fraføres og udbringes på de ansøgte aftalearealer (128,59 ha), jf. bilag 6a og 6b samt i henhold til gældende regler.

64. Der skal foreligge en skriftlig gylleaftale for aftalearealerne inden udbringning på disse arealer.
65. Udbringning af gødning mm. må ikke foretages på jord, som er vandmættet, oversvømmet, frossen eller dækket af sne eller på stejle skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.
66. På areal 2-0 skal jordbearbejdning så vidt muligt foregå i nord-syd gående retning, indenfor en 50 m zone fra Bangsbo Grøft, der er et åbent vandløb umiddelbart vest for arealet.
67. Der må ikke tilføres virksomhedens arealer anden organisk gødning som f.eks. slam eller affald.

3.5 Bedst tilgængelige teknik

68. Der skal i godkendelsesperioden foretages fornøden forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik til nedbringelse af eventuelle gener fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg.
69. Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden undersøge muligheden for og bestræbe sig på, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
70. Anlæg der er særligt energiforbrugende, for eksempel ventilationsanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes, således at de altid kører energimæssigt optimalt.

3.6 Landskabsinteresser

71. Ny gyllebeholder (1.1.4) på 1500 m³ må ikke bygges højere end eksisterende gyllebeholder.
72. Udformning, arkitektur og materialevalg af nye tilbygninger skal følge beskrivelserne i ansøgningsmaterialet (røde mursten, med gråt eternittag), og bygningshøjde og taghældning skal være som det eksisterende byggeri.

3.7 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

73. Der skal foreligge en beredskabsplan som beskrevet i vilkår 39.
74. Der skal føres driftsjournal for virksomheden. Denne driftsjournal skal indeholde oplysninger fra som minimum de seneste 5 år og skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Driftsjournalen skal som minimum indeholde:

- a. I forbindelse med udarbejdelse af mark- og gødningsplan skal der udfærdiges et lagerregnskab for den efterfølgende planperiode, der dokumenterer, at der er opbevaringskapacitet frem til den 1. april.
- b. Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) mv. opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
- c. Afregninger fra slagteriet for hele den animalske produktion, dækkende de sidste 5 års produktion, skal stilles til rådighed for tilsynsmyndigheden. Afregningerne skal kunne dokumentere antallet af slagtede svin de pågældende år. Derudover skal slagtesvinenes gennemsnitlige levende vægt fremgå af afregningen.
- d. Der skal foreligge dokumentation for Type 2 Foderkorrektionsplan for kvælstof og fosfor for slagtesvin. Dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Det kan f.eks. være effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller afregninger fra slagteri.
- e. Som dokumentation for tilpasningen af foderblandingerne i besætningen og den flerfasede fodringsstrategi i besætningen, skal ejendommens blanderecepter og foderdeklarationer opbevares i en logbog.
- f. Logbogen skal indeholde tydelig datomærkning, hvilket vægtinterval den pågældende blanding er anvendt til, dokumentation for fytasetilsætningen, samt en påtegning af hvem der har optimeret blandingen.
- g. Der skal føres logbog over rengøring af ventilationssystemet og kontrol af temperatur- og luftfugtighedsfølere. Logbogen skal stilles til rådighed for tilsynsmyndigheden på forlangende.
- h. Der skal foreligge mark- og gødningsplaner, der til enhver tid skal kunne fremlægges som dokumentation for, at husdyrgødning udbringes miljømæssigt forsvarligt.
- i. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
- j. Driftsforstyrrelser, som har betydning for det ydre miljø. Tidspunkt mm. for eventuelle hændelser, der har betydning for det ydre miljø, skal fremgå af driftsjournalen.

3.8 Ophør af virksomheden

75. Ved ophør af driften skal virksomheden træffe de nødvendige foranstaltninger for at imødegå fremtidig forurening af jord og grundvand og for at bringe stedet tilbage i en miljømæssig tilfredsstillende tilstand. Der skal som minimum udføres følgende:

- Stalde, gyllebeholder, fortank, rørsystemer, gyllekanaler/kummer mv. skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
- Alle olietanke skal tømmes.
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til "Bekendtgørelse om affald nr. 48 af 13/01/2010", og det til enhver tid gældende regulativ for Syddjurs Kommune.

4 Vurdering

Den miljøtekniske vurdering er foretaget på baggrund af virksomhedens fremsendte materiale. De fremsendte miljøtekniske oplysninger er sammenskrevet i bilag 2.

4.1 Generelt

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt Syddjurs Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold vurderer kommunen, at miljøgodkendelsen med de stillede vilkår ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Syddjurs Kommunes opfattelse, at:

- Udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier.
- Driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion mv.)
- Virksomheden drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).
- Der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller er fredet, udpeget som internationale naturbeskyttelsesområder, eller udpeget som særligt sårbare over for næringsstofpåvirkning.

4.1.1 Drift og indretning

Det forudsættes at svinebedriften indrettes og drives i overensstemmelse med det i sagen forelagte. Oversigt over indretning fremgår af bilag 3 og 4 og arealoversigt over udbringningsarealer fremgår af bilag 6a og 6b.

Der er tale om en eksisterende svinebedrift, beliggende i et område med spredt bebyggelse og landbrug ca. 4,3 km øst for Lime, der er den nærmeste byzone i området.

Udvidelsen af bedriften sker dels i eksisterende staldanlæg og dels i ny tilbygning til eksisterende anlæg mod vest. En del af udvidelsen sker i eksisterende slagtesvine-stald, der er opført med drænet gulv + spalter (33/67), og derudover bygges der ca. 150 m² til eksisterende stald mod vest til den resterende del af udvidelsen. Tilbygningen opføres med drænet gulv + spalter (33/67) som det eksisterende staldanlæg.

Der etableres en ny gyllebeholder på 1.500 m³ sydøst for og i tilknytning til den eksisterende gyllebeholder, således at begge beholdere ligger i tilknytning til eksisterende anlæg.

Den nye tilbygning til staldanlægget overholder de generelle afstandskrav til skel, beboelse, vandboringer, åer, dræn mv., men den nye gyllebeholder, der placeres umiddelbart op ad skel til matrikel, Bendstrup By, Hvilsager 8a overholder ikke afstands-

kravet på 30 m, jf. § 8 i Husdyrgodkendelsesloven. Syddjurs Kommune har vurderet at den valgte placering er den bedste set ud fra de landskabsmæssige hensyn, da placeringen vil betyde, at den visuelle ændring af områdets karakter vil være mindst mulig, og på den baggrund gives der dispensation for placeringen.

Det er Syddjurs Kommunes samlede vurdering, at bygningsanlægget, inklusiv den nye tilbygning og den nye gyllebeholder fremstår som en driftsmæssig enhed, der ikke forringer de landskabelige, naturmæssige og geologiske værdier i området.

Undersøgte alternativer

Med en udvidelse af ejendommens produktion som ansøgt, vil det være muligt at sikre ejendommens eksistens som en primær ejendom. Den vil være økonomisk rentabel, og der vil være større overskud til at sætte fokus på dyrevelfærden og på de menneskelige hensyn – både for de ansatte og for ejer.

Af hensyn til logistikken i ejendommen ligger de nye bygninger optimalt med den ansøgte placering, og der har ikke været overvejet alternative placeringer. Ejendommen ligger langt fra nabobeboelser.

0-alternativ

0-alternativet vil være, at der ingen ændring sker, og den eksisterende produktion videreføres. Den nuværende produktion er reelt for lille til, at der på længere sigt kan skabes en tilstrækkelig indtjening. En videreførelse af nudriften vil derfor reelt give en dårlig udnyttelse af de eksisterende bygninger og på sigt betyde en afvikling af hele produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet betyde færre arbejdspladser på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (håndværkere, vognmænd, foderstofforretninger mv.)

4.2 Årsproduktion

De angivne dyreenheder (DE) er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelses definitioner.

Jævnfør vilkårene bortfalder den del af godkendelsen, der ikke er udnyttet inden for 2 år. Derfor er der indsat et vilkår om egenkontrol, der skal sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en opbygning er påbegyndt.

Det accepteres, at der med rimelighed kan forekomme variation som følge af almindelige sæsonudsving samt tilpasninger pga. sanering og lignende, idet en normal slagtesvineproduktion kræver en vis fleksibilitet med hensyn til f.eks. slagtevægt. Det er dog en forudsætning, at det samlede antal DE eller genekriteriet for lugt ikke overskrides. Ligeledes må antallet af stipladser ikke overskrides.

4.3 Anlæg

4.3.1 Staldinventar- og drift

Ventilation

Kravet om vedligeholdelse af ventilationen har til formål at forebygge unødige støj- og lugtgener samt sikre, at ventilationen altid er optimal.

Alle stalde, både eksisterende og nye, er ventilerede med vægventiler / diffus undertryksventilation. Der er både temperaturstyring og fugtstyring med højtrykskøling for bedre dyrevelfærd og klima i stald. Der er hastighedsregulering på den ene ventilator i hver stald for udnyttelse af det såkaldte "multistep princip" med reduceret energiforbrug til følge. Frekvensregulering vurderes at være mindre energikrævende end andre reguleringsmekanismer. Ved at stille vilkår om årlig rengøring og regelmæssig kontrol af temperatur- og luftfugtighedskølere vurderes det, at denne type ventilation er en acceptabel miljømæssig løsning.

Overbrusning

Der er overbrusningsanlæg i eksisterende slagtesvinestald, og der etableres også overbrusningsanlæg i den nye tilbygning. Udover at det er lovkrav af hensyn til dyrevelfærd, er det vurderet, at overbrusning har en gavnlig miljøeffekt i forhold til minimering af støv- og lugtgener. Det anbefales at overbruse i 2-4 minutter én gang i timen i slagtesvinestalde med lavtryksanlæg ved staldtemperaturer under 22°C, mens der ved staldtemperaturer over 22°C anbefales overbrusning i 4-6 minutter hver halve time. Der er etableret højtrykskøling i alle staldafsnit og det bliver der også i den nye del. Højtrykskøling har en lugt- og ammoniakreducerende effekt og reducerer støvkonzentrationen.

4.3.2 Ammoniakreducerende teknologi

Kravet om 20 % reduktion af NH₃ tab fra stald og lager ved udvidelsen (i forhold til bedste staldsystem), opfyldes ved at nedsætte proteinindholdet i foderet til slagtesvinene.

For at det valgte staldsystem skal kunne opretholde den beregnede ammoniakfordampning, kræves det, at gulvet renholdes løbende. Derfor stilles der krav om, at gulvet renholdes.

Kvælstofindholdet i husdyrgødning beregnes normalt efter normtal. Kvælstofindholdet kan imidlertid beregnes ud fra de faktiske produktionsforhold på bedriften, ved at foretage en såkaldt type 2 korrektion. Denne beregner kvælstofindholdet ud fra de faktiske produktionsforhold med afsæt i det reelle foderforbrug, det anvendte foders sammensætning samt dyrenes ind- og afgangsvægt/alder. Ved anvendelse af type 2 korrektion er det muligt at dokumentere at en given produktionsform medfører en mindre udskillelse af kvælstof i husdyrgødningen i forhold til norm. En mindre kvælstofudskillelse medfører en mindre ammoniakemission fra bedriften. Korrektionsmetoden er beskrevet i Plantedirektoratets vejledning om gødsknings- og harmoniregler.

Der er i den ansøgte produktion foretaget en type 2-korrektion, og der er sat vilkår hertil. Vilkåret sættes til korrektionsfaktoren (type 2-korrektion for samtlige slagtesvin på hele bedriften). Der er ved beregningen taget udgangspunkt i standardforudsætninger for husdyrgødningsproduktion i 2005/2006, mht. indhold af råprotein i foderet, indgangsvægt/ afgangsvægt/ fravænningsvægt samt korrektion af kvælstofindhold i husdyrgødning.

Type 2 korrektionen for det ansøgte indhold råproteinindhold i foderet til slagtesvinene giver 0,926, se i øvrigt bilag 19a og 19b. Dette betyder, at der med den ansøgte produktion opnås en ammoniakreduktion på 11,1 % fra slagtesvinene. Den miljøeffekt/ammoniakreduktion, der opnås med foderkorrektionen, beregnes ved at multiplicere reduktionen i kvælstofudskillelsen (1-0,926) med 1½, jf. "Bilag til Miljøstyrelsens Vejledningen version 1.0".

Syddjurs Kommune vurderer på baggrund af ovenstående beskrevne tiltag, at der ikke er belæg for at stille yderligere vilkår om ammoniakreducerende teknologi.

4.3.3 Lugt

Udover selve staldanlægget, kan håndtering af gødning uden for staldanlægget, herunder udslusning til opbevaringsanlæg, omrøring og overpumpning til gyllevogn, også give anledning til lugt. Gylletankene er placeret i tilknytning til staldanlægget.

For alle områder (nærmeste nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone) er genekriteriet overholdt, da den ukorrigerede geneafstand er kortere end afstanden til områderne, se understående tabel.

	Afstand (retning)	Ukorrigeret geneafstand	Genekriterie overholdt
Nærmeste nabobeboelse (ikke landbrug)	465 m (nord-nordøst)	230 m	Ja
Samlet bebyggelse (Bendstrup)	682 m (syd)	489 m	Ja
Byzone (Lime)	4326 m (vest)	648 m	Ja

Konsekvensområdet er det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at lugten af den grund vurderes at være til gene for omkringboende. Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet ud fra FMK modellen. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 647,2 meter jf. IT-regneark version 4.16a_uden_DE.

Det vurderes samlet, at godkendelsen ikke vil medføre væsentlige, øgede lugtgener for naboejendomme, samlet bebyggelse og byzone, da genekriterierne er overholdt. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse. Det kan dog forventes, at beboelser indenfor konsekvensområdet på 647,2 meter, bilag 7, vil opleve øget lugt, idet lugtgeneafstanden øges ved det ansøgte projekt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt.

Det vurderes ud fra ovennævnte beregninger, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Der fastsættes vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal virksomheden lade foretage undersøgelser af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemission, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

4.3.4 Gødningsopbevaring

Gødning håndteres som gylle.

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen skal svinebrug dokumentere, at der er adgang til en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 mdr.s gødningsproduktion. På den ansøgte bedrift, er muligt at opbevare en produktion af gylle samt opsamlet vand for ca. 10 måneder på selve ejendommen. Kravet om opbevaringskapacitet efter udvidelsen er derfor opfyldt på ejendommen.

Der er under afsnittet om egenkontrol sat vilkår til, at det ved udfærdigelse af lagerregnskab for den efterfølgende planperiode, i forbindelse med udarbejdelse af gødningsplan, skal dokumenteres, at der er opbevaringskapacitet frem til 1. april. Dette er med til at sikre, at beholderne ikke er fyldte den 1. februar med fare for overløb, hvis udbringning forhindres pga. vejret og lignende. Derudover har man bedre mulighed for at koordinere udbringningstidspunktet i forhold til afgrødernes behov.

Tankene skal tømmes og efterses en gang årligt indvendigt. Ved indvendig og udvendig inspektion af gyllebeholder er det ikke intentionen, at beholderen skal fritlægges helt for inspektion, men blot at de en gang om året efterses for revner mm. Tankene er tilmeldt 10-årig beholderkontrol. Sikkerhedsmæssige forskrifter skal være overholdt, og den indvendige inspektion kan eventuelt ske ved hjælp af kraftig lampe.

4.3.5 Transport

En del af udbringningsarealerne ligger hensigtsmæssigt i forhold til til- og frakørselsforhold til ejendommen, med direkte udkørsel fra ejendommen, og de fleste transporter sker udenfor landsbyer, jf. bilag 5a og 5b. Transport af gylle til fjernereliggende arealer sker gennem landsbyerne Hvilsager, Bendstrup, Termestrup, Lemmer Fløjstrup og Vester Alling, samt flere mindre bebyggede områder. Der køres ikke gennem bymæssig bebyggelse.

For at mindske gener fra transport henstilles det, at transport foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Der sker en mindre udvidelse af antallet af transporter fra 356 til 471, og ud fra de angivne transportveje, bilag 5a og 5b, der fortrinsvis ligger uden for bebyggelser, og henstillingen om, at transport fortrinsvis skal ske indenfor normal arbejdstid, er det

vurderet, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med transport i forbindelse med den ansøgte udvidelse.

4.3.6 Teknikker til gyllehåndtering

For at sikre at gyllen udbringes så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstofoptag og størst vækst, er der stillet krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al håndtering foregår under opsyn, samt at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses.

Der er fastmonteret pumpe på den eksisterende gylletank, men der er ikke ført strøm til pumpen. Strømførelsen til pumpen sker via kabel, og kun når den skal benyttes. Der monteres ikke pumpe på den nye gyllebeholder.

Omlastningen af gylle foregår primært med læssekran med tilbageløb og altid under opsyn.

Med de beskrevne sikkerhedsforanstaltninger og de sikkerhedsmæssige vilkår er det vurderet, at der vil være tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning.

I øvrigt henvises til skærpede regler for gyllehåndtering i Bekendtgørelse om ændring af Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. nr. 736 af 30/06/2008.

4.3.7 Spildevand og overfladevand

Spildevandet fra driftsbygningerne består af spildevand fra rengøringsvand og drikkevandsspild, der ledes til gyllebeholder. Derudover tilledes der ca. 150 m³ fra vaskepladsen (vaskevand og regnvand). Alt sanitært spildevand ledes til septiktank.

Tagvand fra eksisterende og nye staldanlæg ledes til nedsivning i faskiner og dræn.

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner og sprøjteudstyr. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Herved vil vaskevandet blive ført til gyllebeholderne og udspredd med gyllen, hvilket vil være en miljømæssigt forsvarlig løsning. Vask af maskiner og sprøjteudstyr sker på vaskepladsen, bilag 3, der har afløb til gyllebeholderen.

4.3.8 Uheld og risici

I forbindelse med udstedelse af godkendelse af husdyrbrug, laves en vurdering af mulighed for uheld eller risici for driftsforstyrrelser i forbindelse med driften af husdyrbruget.

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overførslen af gylle. Det skal derfor sikres, at der ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overførslen skal ske under opsyn. Dette gør sig ligeledes gældende ved tankning af diesel. Der er stillet vilkår

om, at der skal udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen, der skal beskrive, hvad der skal gøres ved uheld.

Der er ca. 160 meter fra den vestligste (eksisterende) gyllebeholder til nærmeste vandløb, Bangsbo Grøft, der løber sydvest for beholderen. Bangsbo Grøft er ikke beskyttet vandløb på den strækning, der ligger nærmest ejendommen, men er udpeget § 3 vandløb i engarealet mod vest, hvor Bangsbo grøft løber igennem, se bilag 14. Syd for ejendommen, i den sydlige ende af areal 2-0, er grøften rørlagt. På areal 2-0, der ligger syd for de to gyllebeholdere er der terrænhældninger på 6-20°, midt på arealet, men ikke direkte ned mod vandløbet.

Nærmeste sø registreret ifølge § 3 ligger ca. 560 m sydøst for ejendommen.

På grund af afstanden til de nærmeste § 3 vandområder, med det stillede vilkår om, at der altid skal være egnet materiale til opsamling af spild, og med vilkår om, at jordbearbejdning på areal 2-0 skal foregå i nord-syd gående retning i en zone på 50 m fra den åbne del af Bangsbo Grøft, der løber vest for arealet, er det vurderet, at vandløb og søer er sikret tilstrækkeligt mod eventuelle ulykker med gylleudslip.

Udover at være BAT, så er det Syddjurs Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

En beredskabsplan giver landmanden en mulighed for at gennemgå sin bedrift og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Planen skal ikke kun omfatte de uheld, der kan ske på selve ejendommen, men skal ligeledes omfatte f.eks. beredskab i forbindelse med transport af gylle mellem ejendom og marker.

Planen skal gennemgås med de ansatte mindst 1 gang hvert år, for at holde planen ajour, og planen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder.

Endvidere er planen kun anvendelig, hvis man kan få fat i den, derfor stilles der krav om, at den skal være let tilgængelig og synlig.

For at risikoen for forurening, som følge af et uheld, også kan minimeres i tilfælde, hvor der sker uheld, mens der ikke er folk tilstede på virksomheden, er der stillet vilkår om, at beredskabsplanen skal sendes til Beredskabet i Syddjurs Kommune, samt at skal Beredskabet underrettes, når der sker væsentlige revideringer af planen.

4.3.9 Støj

Virksomhedens primære støjkloder er ventilationsanlægget, gyllepumpen, foderanlægget, kompressorer og højtryksrensere. De fleste af disse funktioner sker i lukkede bygninger. Derudover kan der forekomme støj fra transport.

På grund af afstanden til de nærmeste naboer (ca. 450 m) vurderes landbrugets faste anlæg mv. ikke at give anledning til en støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende.

Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Dog fastsættes der vilkår om, at anlægget skal overholde de vejledende støjgrænser for det åbne land (område type 3 jf. Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra Virksomheder). Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

Støjmålingen kan kun kræves udført en gang årligt, medmindre seneste måling viser, at støjvilkårene ikke overholdes.

4.3.10 Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter mv.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom.

Fluebekæmpelse sker ved hjælp af rovfluer fra "Miljøfluen" i gyllekanalerne.

På ejendommen sker skadedyrsbekæmpelse i henhold til anvisninger fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet.

Bemærk at retningslinjerne fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Århus Universitet, Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr, Skadedyrlaboratoriet opdateres 1 gang årligt.

4.3.11 Støv

Støvgener fra gården forventes ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, således at støvgener begrænses mest muligt. Dette kan blandt andet gøres ved, at al transport til og fra virksomheden foregår ved hensynsfuld kørsel, og ved at alle aktiviteter på bedriften planlægges, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

4.3.12 Lys

På ejendommen er der udendørsbelysning på østsiden af staldanlægget vest for fodersiloerne, bilag 3. Lyset styres af sensor, og der er således kun udendørs belysning i forbindelse med færdsel omkring staldene. Afstanden til de nærmeste naboer (ca. 450 meter) er forholdsvis lang. Derfor forventer Syddjurs Kommune ingen væsentlige problemer med lysforhold.

Der fastsættes vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal virksomheden lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen ikke volder gener.

4.3.13 Oplag af olie, affald og eventuelle kemikalier

Olie

For at undgå forurening pga. spild eller uheld skal overjordiske oplag af olier opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb. Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm., er der stillet vilkår om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Ifølge ansøgers oplysninger opbevares olie efter forskrifterne.

Der henvises i øvrigt til Olietankbekendtgørelsen (Bek. nr. 259 af 23. marts 2010), idet der gøres opmærksom på sløjfningsbestemmelserne i kapitel 9 af eksisterende tanke under 6000 l (hyppigst forekomne tanke på landbrugsejendomme).

Affald

Oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak, eller medføre uhygiejniske forhold.

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen opbevare og bortskaffe affald i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ. Når det gælder farligt affald er der stillet vilkår om, at det skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Der er stillet egenkontrol-vilkår om, at kvitteringer fra bortskaffelse af farligt affald skal kunne fremvises ved tilsyn. Dermed er der sikret, at der kan føres effektiv kontrol af, om det farlige affald bortskaffes korrekt. Der vurderes på baggrund af dette og på baggrund af oplysningerne, der er givet af ansøger, at det er sikret at affaldet fra virksomheden bortskaffes på en korrekt måde.

Der gøres opmærksom på at animalsk affald, herunder døde dyr, skal opbevares efter gældende regler i "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr"¹. Det skal opbevares på en måde der medfører, at der ikke opstår uhygiejniske forhold og unødige gener.

Sprøjtemidler og medicin

Sprøjtemidler opbevares i maskinhuset i maskinhuset, bilag 3, i aflåst rum med fast bund og kant. Medicin opbevares i medicinkøleskab.

På baggrund af ansøgers beskrivelse af håndteringen af sprøjtemidler og medicin, og med de stillede vilkår om, at kemikalier og tom emballage herfra skal opbevares i et separat, aflåst rum eller skab, og vilkår om at alt farligt affald skal bortskaffes efter de gældende regler om bortskaffelse af farligt affald, er det vurderet, at det er sikret, at håndtering af sprøjtemidler og medicin foregår forsvarligt.

¹ Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr nr. 439 af 11. maj 2007

4.3.14 Vurdering af ammoniakdeposition til terrestrisk natur og vandhuller samt vurdering af beskyttede arter

Naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens § 3 sikrer en række naturarealer mod tilstandsændringer. Disse § 3 naturarealer er: Søer større end 100 m², vandløb (beskyttede), heder, moser, strandenge og strandsumpe samt ferske enge og biologiske overdrev – når sådanne naturtyper enkeltvis eller tilsammen er større end 2.500 m² i sammenhængende areal. Moser under 2.500 m² er også beskyttede, når de ligger i forbindelse med beskyttede søer eller vandløb.

Naturbeskyttelsesloven fastlægger endvidere en række arealrestriktioner, der har til formål at beskytte klitfredede arealer, kystområder, søer og åer, skove fortidsminder, kirker og fredede områder.

Derudover indeholder naturbeskyttelsesloven bestemmelser om beskyttelse af en række dyre- og plantearter.

Den beskyttede natur er omfattet af et generelt forbud mod tilstandsændringer.

Er det efter en konkret vurdering kommunens opfattelse, at der sker tilstandsændringer i beskyttet natur som følge af produktionen på Gml Landevej 21, skal kommunen stille yderligere vilkår efter husdyrgodkendelsesloven (Lov nr. 1486 af 01/12 2009) § 29, stk. 2.

§ 3 naturarealer

På de vedlagte kort (bilag 8a og 8b) er angivet, hvilke naturtyper der ved ejendommen og ejendommens arealer er registreret efter § 3 i Lov om naturbeskyttelse, og på bilag 10 er angivet naturtyper der er udpeget efter § 7 i lov om husdyrbrug.

Nærmeste § 3 naturareal i forhold til ejendommen, der er udpeget jf. § 7 i husdyrgodkendelsesloven:

- Overdrev > 2,5 ha, A-målsat, ca. 4000 meter vestsydvest for staldanlægget.

De nærmeste § 3 naturarealer inden for 1000 meter af ejendommen er:

- Eng, 270 meter sydvest for anlægget, B-målsat
- Eng, 460 meter sydvest for anlægget, B-målsat
- Eng, 870 meter sydsydvest for anlægget, B-målsat
- Eng, 355 meter sydøst for anlægget, B-målsat
- Mose, 465 meter østsydøst for anlægget, B-målsat
- Overdrev, 725 meter øst for anlægget, C-målsat

Beskyttede naturtyper og ammoniakvilkår

Hovedreglen med miljøgodkendelsesordningen er, at der i kraft af den generelle reduktion af ammoniaktabet og etablering af bufferzoner omkring udpegede naturområder (§ 7 arealer, bilag 10), er taget det nødvendige hensyn til naturområder.

Anlæg:

Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på ca. 1.033 kg N/år således, at den samlede emission fra anlægget bliver på ca. 3.620 kg N/år. Da der er tale om en udvidelse af et husdyrbrug på over 75 DE stilles der et generelt krav om 20 % reduktion (2008) af ammoniakemissionen i forhold til det tidssvarende staldsystem. Med de valgte løsninger overholdes kravet om 20 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager, og der reduceres med 429 kg N/år udover det, der er nødvendigt for at opfylde kravet.

Kumulativ effekt

Når hele eller dele af et stald- eller opbevaringsanlæg på det ansøgte husdyrbrug ligger indenfor bufferzone II, må merbelastningen af naturområdet beskyttet efter § 7 ikke overskride fastlagte beskyttelsesniveauer. Beskyttelsesniveauerne er fastsat ud fra, hvor mange andre husdyrbrug større end 75 DE, der er i området. Det vil sige hvis disse øvrige anlæg er placeret i samme bufferzone (både bufferzone I og II) og samtidigt er placeret nærmere end 1000 meter fra dele af staldanlæggene på det husdyrbrug, der søges om miljøgodkendelse på. Den maksimale merbelastning er på 0,3 kg N/ha hvis der er 2 eller flere andre ejendomme, på 0,5 kg N/ha hvis der er én anden ejendom og på 0,7 kg N/ha hvis der ikke er andre ejendomme.

Da ejendommen ligger mere en 1000 meter væk fra nærmeste § 7 område, er der ikke undersøgt for andre ejendomme med mere end 75 DE.

Vurderinger på natur

Ammoniaktab, fra stalde, lagre og i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, er en væsentlig trussel mod næringsfattige naturtyper. Derfor vurderes der på disse næringsfattige naturområders tålegrænse i forhold til tilført kg kvælstof pr. år. Naturarealernes tålegrænse er et mål for, hvor følsomt et naturområde er med hensyn til påvirkning af forurenende stoffer, der i dette tilfælde er luftbåret kvælstof. Tålegrænsen afhænger af naturtypen.

§ 7

Ammoniaktabet fra stalde og gylletanke bidrager til luftbåren N-belastning af områdets natur. Beskyttelsesniveauet jf. Husdyrgodkendelsesloven er overholdt, da de nærmeste § 7 områder ligger mere end 1000 m fra anlægget, og da merdepositionen i nærmeste § 7 er beregnet til 0,00 kg N/ha/år.

Der er ca. 4000 meter til det nærmeste § 7 område, et overdrev mellem Skørring og Søby vestsydvest for ejendommen. Den samlede deposition på naturområdet er med teoretiske modeller på www.husdyrgodkendelse.dk beregnet til 0,008 kg N/ha/år, og den højeste merdeposition er beregnet til 0,002 kg N/ha/år, og Syddjurs Kommune vurderer på baggrund af de meget lave værdier, at udvidelsen ikke vil have en målbar

effekt på overdrevet og dets arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget, og derfor ikke vil give anledning til en forringelse af tilstanden i § 7 overdrevet.

§ 3

Der ligger en række naturarealer omkring det ansøgte driftsanlæg, som ifølge Syddjurs Kommunes foreløbige registreringer er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Kommunen har beregnet kvælstofdepositionen i de seks naturområder indenfor 1000 meter af staldanlægget, bilag 9.

Afstanden til de seks § 3 beskyttede naturarealer og beregnede ammoniakdepositioner på arealerne er vist i nedenstående tabel.

Punkt	Naturtype Navn Afstand fra anlæg	Deposition Total (kg N/ha/år)	Merbelastning (kg N/ha/år)	Tålegrænse (Vurderet) (kg N/ha/år)
1	Eng L571-07-en 286 m SV	0,713	0,198	20
2	Eng L571-06-en 460 m SV	0,321	0,091	20
3	Eng L571-08-en 870 m SSV	0,092	0,026	20
4	Eng L570-01-en 355 m SØ	1,592	0,460	20
5	Mose L570-01-mo 465 m ØSØ	0,945	0,274	20
6	Overdrev L580-01-ov 725 m Ø	0,634	0,183	20

Baggrundsbelastningen i Syddjurs Kommune ligger på 13 kg N/ha/år (*Beregningsresultater fra DEHM-modellen – www.dmu.dk*). Naturarealerne indenfor 1000 meter af anlægget vurderes alle at have en tålegrænse på 20 kg N/ha/år.

Da baggrundsbelastningen sammen med merdepositionen ikke overskrider naturarealernes tålegrænse, vurderes den ansøgte drift på Gml Landevej 21 ikke at give anledning til en forringelse af naturtilstanden i omkringliggende § 3 beskyttede arealer.

Søer og vandløb inden for 1000 meter af anlægget:

Der er registreret tre § 3 søer (ikke målsatte) indenfor 1000 meter af anlægget, og derudover ligger Bangsbo Grøft også indenfor 1000 meter af anlægget. Der er ikke beregnet ammoniakdeposition på § 3 søerne og den del af Bangsbo Grøft, der er § 3 beskyttet, da det er vurderet, at markbidraget ved almindelig udvaskning af kvælstof

belaster søerne og vandløbet mere, end eutrofieringsbidraget fra ammoniakemission fra anlægget vil give anledning til.

Samlet vurderer Syddjurs Kommune at merdepositionen fra den ansøgte drift ikke giver anledning til en forringelse af tilstanden af de omkringliggende § 3 beskyttede naturarealer, og at ansøgningen overholder alle forhold i naturbeskyttelsesloven.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrgodkendelseslovens §§ 10, 11, 12 eller 16, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen) § 7, stk. 1, jf. § 8, stk. 6, nr. 2. Ved EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02 (Waddenzee-dommen) er der fastlagt principper for habitatvurderinger. I dommen fastslås således, at gennemførelse af en nærmere konsekvensvurdering af et projekts miljøpåvirkning af et EF-habitatområde er betinget af, at der foreligger sandsynlighed eller risiko for, at projektet vil påvirke habitatområdet væsentligt (præmis 43), at en konsekvensvurdering skal gennemføres, hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt (præmis 45), og at et projekt anses for at kunne påvirke et habitatområde væsentligt, når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning (præmis 49).

Ifølge dommens præmis 61 indebærer en konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området, og der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konklusionen på konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet. En sådan vished er opnået, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at der ikke er sådanne virkninger.

Habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, er udmøntet i §§ 7 og 8 i bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

Natura-2000 områder – påvirkning fra anlæg

Der er ca. 10,5 km fra ejendommen (mod nordøst) til nærmeste Natura 2000-område der er Habitatområde nr. 43 "Eldrup Skov og søer og moser i Løvenholm Skov", bilag 10.

I en afstand af 11,8 km mod sydøst ligger endnu et habitatområde – nr. 230 "Kaløskovene og Kaløvig", og mod nordnordvest i en afstand af 13 km ligger Habitatområde nr. 14 "Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord".